

Ἑλληνικὸν ἀστέρα. Διὰ ταῦτα, Ἐξοχώτατε, ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἐκφράσεων τῆς εὐγνωμοσύνης μου, ἀλλὰ διακηρύττω ὅτι εἶμαι πρόθυμος ἐν παντὶ καιρῷ νὰ πράξω ἔργα εὐάρεστα εἰς τὸν ὕψιστον καὶ εἰς τὸ Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος· θέλω δὲ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς πρὸς αὐτὸ ἀφοσιώσεώς μου νὰ λάβω θέαν· εἰς τὰ χρονία τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου διὰ τῆς αἰωνίου πρὸς αὐτὸ εὐγνωμοσύνης μου.

» Ὅθεν τοιμῶ νὰ καθικετεύσω τὴν Ὑμετέραν εὐμενιστάτην Ἐξοχότητα, νὰ εὐρεσθῇ νὰ ὑποβάλῃ ἐν καιρῷ εὐθέτω, εἰς τὰς σιλλοβούσας Βασιλικὰς θύρας τὸ βαθὺ σέβας, τὸ ἀφειδόμενον εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐθεντίαν τοῦ Ἡγεμόνος Σας, καθὼς καὶ τὴν ἔξοχον εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς ὑψηλὰς χάριτας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

» Ἐνέτω δὲ πρὸς ταῖς Ὑμετέρας δεήσεις καὶ τὰς ἰδικὰς μου εἰς τὸν Παντιδύναμον Ποιητὴν τοῦ Κόσμου ὅπως διαφυλάττῃ καὶ στεριόρῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον, τὸ προστατεύον τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ ἐργαζόμενον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας τῶν λαῶν.

» Ἦδη δὲ εἰς πιστοποίησιν τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας μου, καὶ τῆς ἐξόχου ὑπαλήψεώς μου ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς εὐμενιστάτης Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, παρακαλῶ νὰ δεχθῇ εὐμενῶς τὴν ἐκφράσιν τῆς πρὸς Αὐτὴν ἰδιαζούσης εὐγνωμοσύνης τοῦ διατελοῦντος ἤδη ὑπὸ τὴν ἔξοχον προστασίας Ἰης ὕδεν ἐνόμισα καθήκον μου νὰ γράψω πρὸς Αὐτὴν τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν μου, καὶ νὰ καθικετεύσω τὸν Ὑψιστον, τὸν ὄντα πηγὴν τῶν οἰκτιρμῶν, ἵνα διαφυλάττῃ ἐν υἱείᾳ καὶ μακροδιώτῃ τὸ διακεκριμένον ἄτομον τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος· ὑποσημειοῦμαι δὲ, ὁ εὐχέτης τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος.

» Ο ΑΒΔ-ΕΛ-ΚΑΔΕΡ

» υἱὸς τοῦ Μέχ. Ἑλ. Δὴν. »

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΤΗ ΛΥΣΕΙ (1).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ βάρβαρος κοινωνία.

—οοο—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Αἱ γυναῖκες τῆς Γαλατίας.

Α'.

Γαλατικὴ φυλὴ.

—οοο—

Ἐίδωμεν ὅτι τὸ ἐπικρατέστερον στοιχεῖον τοῦ λαοῦ

(1) Ἰδε φυλλάδιον 261.

τῶν βρετανικῶν νήσων καὶ τῆς εὐρείας χώρας τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τῆς θαλάσσης, τῶν Ἀλπεων, τῶν Πυρηναίων καὶ τοῦ Ῥήνου καὶ καλουμένης Γαλατίας, ἦν τὸ Γαλατικόν· καὶ ὅμως οἱ Γαλάται δὲν συνεκρότου, ὡς συνήθως ὑποθέτομεν, σῶμα πεποιημένον. Ἐξ ἐναντίας καὶ δύο ἄλλα φυλά, τὸ τῶν Γάλλων καὶ τὸ τῶν Κίμβρων, ἦσαν μεταξὺ αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Κίμβροι ὑποδιεσθύνοντο εἰς δύο, εἰς Κίμβρους ἐκ τῆς πρώτης εἰσβολῆς μεμιγμένους μετὰ Γάλλων, καὶ εἰς Βέλγας καὶ Κίμβρους ἐκ τῆς δευτέρας (4). Διεξοδικαὶ καὶ ζωηραὶ συζητήσεις ἐγένοντο ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ὑπὸ τῶν ἐθνογράφων περὶ τῆς κατὰ γῆς τῶν Κίμβρων, τῶν μὲν Γάλλων ταυτιζόντων ἐν γένει αὐτοὺς μετὰ τῶν ἀρχαίων Γάλλων, τῶν δὲ Γερμανῶν ἀξιούντων ὅτι ἀνήκον εἰς τὴν γερμανικὴν φυλὴν· ἡ περὶ τούτων ἐρευνα δὲν εἶναι ἀναξία σήμερον, ὅτε πιθανόν ἡ Γαλλία καὶ ἡ Γερμανία νὰ ἐρίσωσι περὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Ῥήνου· διότι τὸ ζήτημα τῶν φυλικῶν ὁρίων δὲν εἶναι ἀλλότριον τοῦ φυλετικοῦ. Οἱ μὲν Γερμανοὶ δυνάμειονται ὅτι τὸ γεωγραφικὸν ὅριον τῆς Γαλλίας εἶναι τὸ Οὐόγστον ὄρος, οἱ δὲ Γάλλοι ὅτι πρέπει νὰ παραταθῇ μέχρι Ῥήνου. Σήμερον ὑπὸ πᾶν πρόβλημα ἐθνογραφικὸν κρύπτονται σπουδαιόταται πολιτικαὶ δύσκολαι, καὶ πολλάκις συγγραφεὺς οὕτως τὴν ἀξίαν δὲν ἐκτιμῶσιν οἱ πολλοί, δύναται νὰ ἀπονεύμῃ εἰς τὸ ἔθνος πρὸς ὃ αἰσθάνεται συμπάθειαν ἀξιολογώτερας ὑπηρετικῆς ἢ ἐμπειρῆς στρατηγῆς καὶ διπλωμάτης ἔγκριτος.

Β'.

Γαλατία καὶ Γαλλία.

Ὁ Κ. Φαλαμεράγερ καὶ ὁ συντάκτης τῆς ἐφημερίδος τῆς Λύγούστης οἵτινες ἀμφισβητοῦσι τὴν κατὰ γῆν τῶν Ἑλλήνων, θὰ ἐπραττον σοφῶς· ἐάν περιήρχοντο τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐμελέτων τὸν λαὸν μετὰ τῆς ἀπροσωποληψίας ἣν χορηγεῖ ἡ ἀληθὴς γαλπνία καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐπιστήμη. Θὰ ἀνευρίσκον ἄνευ δυσκολίας πάντας τοὺς κυριώτερους χαρακτῆρας περὶ ὧν ὠμίλησαν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Τοῦτο βεβαίως εἰλικρινῶς καὶ ὁ Κ. Ἀβού, οὗτινος ἡ μαρτυρία δὲν εἶναι ὑπόπτως (2). Ἐπίσης εὐρίσκωμεν σήμερον παρὰ τοῖς Γάλλοις ὅλας τὰς κλίσεις τῶν Γαλατῶν, ὧν τὴν θαυμασίαν περιγραφὴν κατέλιπεν ἡμῖν ὁ Καῖσαρ. Ναὶ μὲν αἱ Ῥωμαῖκαί, φραγγικαί, γερμανικαὶ καὶ ἄλλαι ἐπιδρομαὶ παρήλλαξαν τὸν πρῶτον τύπον, καὶ ἕλαστος Γάλλος δὲν ἔχει τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα, τὴν λευκὴν ὄψιν, τοὺς κυκνοὺς ὀρθαλμοὺς καὶ τὴν ξανθὴν καὶ ὑπόφατον κόμην, ὡς περιγράφει Διόδωρος ὁ Σικελιώτης· ἀλλ' ἡ φυγὴ τοῦ ἔθνους

(1) Ὁ Καῖσαρ (Πόλεμοι Γαλατίας, Βιβ. Α', Κεφ. Α'), λέγει· ὅτι οἱ Βέλγαι διέφερον τῶν Γάλλων κατὰ τὴν γλῶσσαν, τὴν ἡγεῖα καὶ τοὺς νόμους· τοιαῦτα ἰδοῦσιν καὶ οἱ Ἕλληνες. Ἰδε Στράβ. Βιβλ. Α'.

(2) Grèce contemporaine. Ch. 13, population de la Grèce. « Οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι Σλαῦται. »

δὲν μετεβλήθη. Τολμηρὸς, φιλοτάραχος, ἀκράθετος, δραστήριος, συμπαθὴς, φίλος ἐνθερμος τοῦ πολέμου καὶ τοῦ λόγου ὁ Γαλάτης, καταφέρεται ἔτι καὶ νῦν πρὸς τὰς διχοστασίας αἵτινες, καὶ τοὶ ἄνδρες, παρédωκαν αὐτὸν τῷ Καίσαρι· τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ πνεῦμα εὐκόλως παρεκβαίνει εἰς μανίαν φιλόμαχον· σώζει δὲ τὴν πάλαι ῥοπὴν πρὸς τὴν θεοκρατίαν, ἀγνωστον τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ, ῥοπὴν ἣτις ὑπῆρξεν ἡ δύναμις τῆς θρησκείας τῶν Δρυϊδῶν, ὑπεγόρευσε τὰς σφαγὰς τοῦ ἁγίου Βερθολομαίου καὶ τὰς δρακοντιάδας (1), καὶ παρέδωκεν ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων τὴν ἀγωγὴν τῆς νεολαίας εἰς τοὺς Ἰησουίτας καὶ εἰς τὰ ἀναρίθμητα μοναχικὰ τάγματα ἄτινα, εὐπειθῆ εἰς τὰς ἐκ Ῥώμης ὁδηγίαις, ταράττουσι τὴν ἰταλικὴν ἀνεξαρτησίαν ὡς καὶ τὴν τῆς ἀνατολικῆς χερσονήσου, καὶ σπεύρουσι παντχοῦ τὴν διχόνοιαν, χάριν τῆς περιφιλαύτου ἐξουσίας ἣτις ἐκρήμνισεν εἰς τὴν αἰσχρὴν, ὅθεν ἀνακύπτει μετὰ τοσούτων αἰώνων ἀγῶνας καὶ πόνους, τὴν ἄλλοτε ἰσχυροτάτην Ἰταλίαν.

Ἀλλ' ὁ πολιτισμὸς, καὶ τοὶ διατηρήσας ἐν Γαλατίᾳ τὰς ἀρχαίας ταύτας ιδιότητες καὶ κλίσεις, ἠλλοίωσεν ὁμῶς κατὰ πολὺ τὰς γαλατικὰς ἔξεις. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς Μασσαλίας καὶ τῶν ἀποικιῶν αὐτῆς, ὅπως ἐκπολιτισθεῖσιν πρὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς κατακτήσεως· ἀλλ' ἂν Φωκαεὺς τις ἐδύνατο ὡς πάλαι νὰ ὑπάγῃ νὰ πωλήσῃ τοὺς οἶνους τῆς Προβηγκίας εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Γαλατίας, θὰ εὑρίσκε πολλὴν μεταβολήν.

Εἰς τὴν εὐρυχωροτάτην χερσόνησον τὴν καλουμένην Ἀρμορικὴν, εἰς τὰ χωρία τῶν Κοριοπολιτῶν, τῶν Ὀσισιμίων καὶ τῶν Ῥοδόνων θ' ἀκούσῃ ὁμιλουμένην ἔτι καὶ νῦν τὴν γλῶσσαν τῶν Κελτῶν, θὰ ἴδῃ τοὺς χωρικοὺς κομποτροφεύοντας καὶ τὴν γαλατικὴν φέροντας ἀναξυρίδα (2), καὶ ἐκ τῶν προλήψεων, τῶν μύθων καὶ τῆς δημοτικῆς ποιήσεως θ' ἀναγνωρίσῃ πεφισθεῖσας ἐναντίον καὶ αὐτῶν τῶν θριάμβων τοῦ χριστιανισμοῦ τὰς ἀρχαίας τῶν Δρυϊδῶν δόξας. Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύει ὁ Κ. Emile Souvestre ἐν τοῖς περιέργοις αὐτοῦ συγγράμμασι περὶ τῶν νομῶν τῆς ἀρχαίας Βρετανίας. Ἀλλ' ἡ Γαλατία ἐδιδάχθη παρὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, καὶ σήμερον ἔτι ἀποτελοῦσας τὸν κυριώτατον αὐτῆς θησαυρόν· ἀλλὰ πόλεις μεγάλαι καὶ εὐδαίμονες ἀνηγέρθησαν ἀντὶ τῶν πρὸ τοῦ Καίσαρος ἀμύρμων· ἀλλ' εἰς τοὺς ἀγροὺς, οἰκίαι ὅπου ἐπικρατεῖ φιλοπονία καὶ εἰρήνη, διεδέχθησαν τὰς στρογγύλας καλύβας, παρὰ τὰ προπύλαια τῶν ὁποίων προσεπατταλεύοντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ τὰ φονευθέντα θηρία. Ὁ Στράβων καὶ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, καθὼ τράφημι ἀμ-

φότεροι τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἄλλα ἔχοντες ἔθιμα, ὑπελάμβανον τὰ κελτικὰ χωρία ἀντὶ νεκροταφείων. Καὶ ὁμῶς ὁ Στράβων, τὸν φιλοσοφικὸν ἔχων νοῦν τῆς φυλῆς αὐτοῦ, ἐμάντευσε θαυμασίως τὸ μέλλον τῆς Γαλατίας εἰπὼν ὅτι, ἡ θεὰ πρόνοια ἀνύψωσεν τὰ ὄρη, συνεπύκνωσεν αὐτὰ καὶ διεύθυνε τὰ ρεῖθρα τοσούτων ποταμῶν, ἵνα καταστήσῃ τὴν Γαλατίαν τὴν ἀνθηροτέραν χώραν τοῦ κόσμου.

Γ'.

Κατάστασις τῶν γυναικῶν τῆς Γαλατίας.

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Λατῖνοι ἐπαινοῦσιν ἐκ συμφύων τοῦ κάλλος τῶν γυναικῶν τῆς Γαλατίας, τὴν λευκότητα τῆς ὄψεως, τὸ ὕψος καὶ τὴν κομψότητα τοῦ ἀναστήματος αὐτῶν (1)· ἀλλὰ καὶ τοὶ τοσαῦτα ἐχούτας θέλγητρα, μετεχειρίζοντο ὁμῶς αὐτὰς οἱ ἄνδρες μετὰ τῆς τραχύτητος ἐκείνης, ἣτις εἶναι προφανέστατον σημεῖον τῆς νηπιότητος τῶν ἐθνῶν. Καὶ τῶνόντι, ὅσα πλεονὴς ἡ κοινωνία εἶναι πεπολιτισμένη, τόση μᾶλλον οἱ ἄνδρες φέρονται ἐπεικῶς, φιλοκαγάρθως, εὐμενῶς πρὸς τὸ ἀσθενέστερον φύλον. Καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν χρόνων τοῦ Καίσαρος, ὅτε δηλαδὴ ἡ Γαλατία, χάριτι τῆς ἐπιρροῆς τῆς Μασσαλίας καὶ τῆς γείτονος Ἰταλίας, εἶχε προοδεύσει κατὰ πολλὰ, ὁ σύζυγος εἶχε δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ· οἱ δὲ πλούσιοι ἠσπάζοντο τὴν πολυγαμίαν. Ἐάν τις σύζυγος ἀπέθνησκεν αἶφνης ἢ ἐγίνετο θύμα ἀσυνήθους νόσου, αἱ γυναῖκες αὐτοῦ ἐδασσανίζοντο· καὶ ἐάν ἐνεκα τῆς ἀποτροπαίου ταύτης διαδικασίας προέκυπτε τις ὑποψία ἐναντίον αὐτῶν, κατεδικάζοντο εἰς πολὺ φρικωδέστερα βασανιστήρια, καὶ ἐπὶ τέλους ἐκκίοντο (2). Αἱ δικαστικαὶ δοκιμασίαι, κῆτινες ἐμόλυναν τὸν μεσαιῶνα τῆς καθολικῆς Εὐρώπης, ἦσαν γνωσταὶ πρὸ πολλοῦ εἰς τινὰ μέρη. Παρὰ τισι τῶν βελγικῶν λαῶν, ὁσάκις σύζυγος συνελάμβανεν ὑποψίας περὶ τῆς πίσσεως τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἐρρίπτεν εἰς τὸν Ῥήνον τὸ νεογνόν· ἐάν δὲ ἡ σάνις ἐπέπλεε, τὸ παιδίον ἐθεωρεῖτο γνήσιον (3). Ἕλληνας τινὰ ποιητῆς, οὗ τινος ἀγνοεῖται τὸ ὄνομα, ὁμιλεῖ μετ' ἀγανακτικῆς περὶ τοῦ ἀποτροπαίου τούτου ἔθιμου (4).

« Θερσαλέοι Κελτοὶ ποταμῶν ζηλήμονι Ῥήνῳ
τέκνα ταλαντεύουσι, καὶ οὐ πάρος εἴσι τοκῆες,
πρὶν πᾶν ἀθρήσῃσι λελοιπόμενον ὕδατι σιμνῶ.
αἷψα γὰρ ἠνίκα μητρὸς ὀλισθήσῃ διὰ κόλπων
νηπίαχος πρῶτον προχέει δάκρυ, τὸν μὲν αἶψας
αὐτὸς ἐπ' ἀσπίδι θῆκεν ἐόν πᾶν, οὐδ' ἀλεγίζει.
οὕτω γὰρ γένεταο φέροι νόον, πρὶν γ' ἐσαθρήσῃ,
κεκρυμένον λουφύειν ἐλαχίστ' ἐγὼ ποταμοῦ »

(1) Dragomades. Ὅτις ὀνομαζήσαντο αἱ ἐπὶ Λαδοβίκου τοῦ 12' (1683) κατὰ τῶν διαμαρτυρουμένων γενόμεναι κακώσεις ἐπὶ ἐνόπλιων στρατιωτῶν τῶν καλουμένων « Δρακόντων ». Σφαγὰὶ 82 τ. 5 Ἀγ. Βερθολομαίου καλοῦνται, ὡς γνωστὸν, αἱ κατ' ἐντελὴν τῆς Αἰσατερίνης τῶν Μεδίκων καὶ Καρόλου τοῦ 8' ἐνεργηθεῖσαι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐωρτάζετο ὁ ἅγιος οὗτος (24 Ἀγ. 1572) κατὰ τῶν διαμαρτυρουμένων ἐπίσης. Σ. ΠΑΝΔ.

(2) Πλατεῖαν, καὶ καταβαίνουσιν μέχρι γονάτων.

(1) Γυναῖκες ἔχοντες εὐεπιδέξ. (Διόδ. Σικελ. Βιβ. Ε'). Καλλι-
στας. (Ἀθην. Βιβ. II', κεφ. 4.) Ἀμ. Μακεδ. Βιβ. ιε. κεφ. 12.
(2) Καῖσαρ, πόλεμος Γαλατῶν, Βιβλ. στ', κεφ. 19.
(3) Παῦλ. ὁ πρὸς Κορ. κεφ. ιε. πρὸς τὸν φιλόσοφον Μάξιμον.
(4) 186 Anthol. Graeca. Edit. stereot. tom. 1. Lips. 1820
ἐν τοῖς ἐπιδικαστικῶς ἐπιγράμμασι §. 123. σελ. 87.

ἡ δὲ μετ' ἐλήθειαν ἐπ' ἄλγεσιν ἄλγοις ἔχουσα
μήτηρ, εἰ καὶ παιδὸς ἀληθεία οὔδε τοκῆα.
ἐκδέχεται τρομέουσα, τί μήτετα ἄστατον ὄσῳ ».

Κατὰ τὰ μέσα τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδος πρὸ Χριστοῦ, τὰ ἄγρια ταῦτα ἔθιμα παρηλλάγησαν κατὰ πολλὰ· ἡ προίξ, ἣτις εἶναι ἡ βάσις πάσης νομοθεσίας δικαίας καὶ λογικῆς ἀφορώσης τὴν συμβίωσιν, ἐθεωρεῖτο ἐν γένει σεβαστὴ, καὶ ὁ σύζυγος μετὰ τὸν γάμον παρακατέθετε ἱσάξιον τίμημα, ὅπως τὰ ἐξ αὐτῶν κέρδη φυλασσόμενα κληροδοτηθῶσι τῷ ἐπιζήσοντι (1). Αἱ γυναῖκες εἶχον τινὰ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν υἱῶν μέχρι τῆς ἐφηβείας τούτων ἡλικίας· ἀλλ' ἡ ἀγωγή ἦν ἀληθὲς ἐπιστήμη, ἣτις κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους δὲν ἐξεταίνετο πέραν τῆς περιθάλψεως τοῦ σώματος.

Δ'.

Ἱέρειαι.

Γνωστὸν πόσον μέγιστα ἦσαν ἐν Γαλατίᾳ τὰ πρόνομια τῆς θεοκρατίας ἥτις, ὅπως καὶ ἡ ἀριστοκρατία εἶχεν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ἦν μετὰ σειρὰν ἀγώνων ἀπώλεσαν ἀμφότεραι αἱ τάξεις αὗται. Ἐπειδὴ δὲ κατατάσσοντο καὶ γυναῖκες εἰς τὸ τρομέρον τάγμα τῶν Δρυϊδῶν (2), ὑπετέθη ὅτι εἶχον καὶ θρησκευτικὴν ἐνέργειαν πολὺ ἀνωτέραν τῆς τῶν ἐλλήνιδων ἱερειῶν, ἐνῶ τὰ τῶν Δρυϊδῶν, ὡς καὶ τὰ τῶν Βραχμάνων τῆς Ἰνδίας καὶ τοῦ βουδικοῦ Λάμα καὶ τῶν καθολικῶν Ῥωμαίων, ἀπετέλουσαν τοσοῦτον ἀδυσώπητον καὶ ἀκαμπτὸν ἱεραρχίαν, ὥστε αἱ κατώτεραι τάξεις ἦσαν παθητικὰ ὄργανα μυστηριώδους τινὸς ἰδέας· μᾶλλον πολιτικῆς ἢ θρησκευτικῆς. Αἱ Ἱέρειαι τῶν Δρυϊδῶν, εἴτε μάγοι ἦσαν εἴτε προμάντιες, οὔτε τῶν προνομίων ἀλλ' οὔτε τῆς τάξεως τῶν ἱερέων μετεῖχον. Ἐξ ἐναντίας, ἀντὶ τῆς χορηγουμένης πρὸς τὰς γυναῖκας ἱερωσύνης, ἐπεδύλλοντο αὐταῖς ὅροι ἀποτρόπαιοι καὶ παράλογοι· καὶ ποτὲ μὲν ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐκφυλίζωνται ὑπὸ τοῦ θέλοντος νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν τὰ μέλλοντα, ποτὲ δὲ νὰ μένωσιν ἐπὶ πολὺ εἰ καὶ διὰ πνυτὸς ἄγρευτοι γάμου, ἄλλοτε δὲ καὶ νὰ παρευρίσκωνται γυμναί εἰς νυκτερινὰ μυστήρια, ὅπου ἔχουσαι τὸ σῶμα μέλανι βεβαμμένον, τὴν κόμην ἀτάκτως κατακεχυμένην, καὶ ὡς φρενάληπτοι σείουσαι δάδας, ἐφαίνοντο ἀληθεῖς Εὐμενίδες (3). Ὁ δὲ Στράβων βεβαιῶσι ὅτι αἱ Ἱέρειαι τῶν Δρυϊδῶν ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ πράττωσι φόνον κατὰ τινὰ ἐνιαυσίαν τελετὴν, καταδεικνύουσαι οὕτω ὡς διὰ συμβόλου τὸ δόγμα τῶν Δρυϊδῶν, παρεμρέρων ἱκανῶς πρὸς τὸν πανθεισμὸν τοῦ Πυθαγόρου καὶ τῶν Βραχμάνων. Τὰ θεριώδη καθήκοντα ἅτινα ἐκπληροῦσιν ἐνίοτε, καθιστῶσι πιθανώτατα τὰ λεγόμενα. Ἱέρειαι πολιότριχες, λευχεῖμονες, λεπτότατον ἐνδυμα

καὶ ζώνην χαλκὴν φοροῦσαι, καὶ γυμνόποδες συνεξοστράτευον μετὰ τῶν Κιμῆρων, ἐλαιματομόουν τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ἐποιοῦντο μαντείας ἐκ τοῦ προχεομένου αἵματος· ἀλλὰ δὲ καὶ διασχίζουσαι αὐτοὺς ἐσπλάγγνουσαν προφητεύουσαι νίκην τοῖς οἰκέοις (4). Παρὰ τοῖς Ἰάλλοις τὸ ἀπεχθὲς τοῦτο καθήκον ἐξεπληροῦτο ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν.

Προμάντιες ὄμοιαι πρὸς τὰς τῶν Δρυϊδῶν ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βαθυκυμόνων ἀκτῶν τῆς Ἀρμορικῆς· ὁ δὲ Πλούταρχος ὁμιλεῖ φρίσσειν περὶ τῶν καταγωγῶν ἐκείνων τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς δεισιδαιμονίας, καὶ διηγεῖται ὅτι ξένοι ἐλθόντες εἰς τινὰ τῶν νήσων τούτων, ἀπεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν ἀνέμων, τῶν κεραυνῶν καὶ ὑπὸ τρομερῶν ὀπτασιῶν. Αὐτοὶ οἱ ἐγγύριοι ναυτικοὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτάς μετὰ τρόμου. Βλέπομεν δὲ ἐκ τοῦ πανικοῦ φόβου τοῦ κυριεύσαντος τῶν Γαλατῶν κατὰ τὴν παλιοντίαν τῶν Δελφῶν ὅτι, εἰ καὶ ἤξιουν ὅτι μόνην τὴν κατάπτωσιν τοῦ οὐρανοῦ (2) ἐφοβοῦντο, ὅμως εἶχον καὶ αὐτοὶ θρησκευτικὰς δεισιδαιμονίας ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τῶν λαῶν. Ἰσως ὁ βωμὸς τῆς Πυθίης ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀγρίων ἀλλ' εὐπροσβλήτων τούτων ψυχῶν τὰς ἐννέα ἀδελφάς, αἵτινες ἐχρησιμοδότην ἐν τῇ Ἀρμορικῇ νήσῳ Σένη (3).

Ε'.

Γαλλελληνίδες. — Χιομάρα καὶ Κάμμα.

Ἡ ἐπικρατεσττέρα ἀρετὴ τῶν γυναικῶν τῆς Γαλατίας ἦτο ἡ ἀνδρία· ἦσαν ἀληθεῖς συμπολίτιδες τῆς Ἰωάννης Hachette, Μαργαρίτης d' Anjou καὶ τῆς K. Ρολάν. Καὶ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δὲ τῆς ἡδυπαθοῦς Ἀσίας δὲν μετεβλήθη ἡ γενναία αὐτῶν φύσις. Γνωστὸν ὅτι ἡ Ἀσιατικὴ Γαλατία εἶχε κατακτηθῆ ὑπὸ τῶν Κιμῆρογαλατικῶν φυλῶν, τῶν Τολιστοδοίων, τῶν Τεκτοσάγων καὶ τῶν Τρόκμων, κυβερνωμένων ὑπὸ τετραρχῶν ὡς καὶ οἱ ἀποικοὶ Ἕλληνες· ὅτε δὲ ἐκκηρύχθη πόλεμος μετὰ τοῦ Ἀντιόχου καὶ Ῥωμαίων, ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας εἶχε μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ καὶ συμμάχους Γαλάτας. Πρὸ τῆς ἐν Μασσαλίας μάχης χίλιοι ἐξ αὐτῶν, τολμηροὶ ὡς ὁ Μάρκος Βότσαρης, ὤρμησαν κατὰ τοῦ Ῥωμαίου στρατοπέδου, ἐξύδρισαν τὸν ὑπατον, καὶ διαταράξαντες τὰ πάντα ἐπανῆλθον ἡσύχως εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν (4). Ἐκ τούτου αἱ λαγεῶνες ἀνεγνώρισαν τὸν ἀρχαῖον ἐχθρὸν τῆς Ῥώμης. Μετὰ τὴν ἐν Μασσαλία νίκην ὁ Μάνλιος προστάχθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ προσβάλῃ τοῖς Γαλάταις, πρῶτον ἀρχηγὸν ἔχοντας τὸν Ὀρτίαγον, ὃν Ἕλληνας ἱστορικοὺς, ὁ Πολύβιος, ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλησίον, ἔχοντα φρόνημα γενναῖον, πολλὴν σύνεσιν καὶ πολλὴν εὐγένειαν περὶ τοὺς τρόπους, καὶ

(1) Καῖσαρ, πόλ. Γαλατῶν, Βιβλ. Στ', κεφ. 18.

(2) Ἀνθρώποι ἐρῶς. Διόδωρος δὲ ὁ Σικελιώτης (Βιβλ. Ε') ὀνομάζει αὐτοὺς « Φιλοσόφους καὶ Θεολόγους. »

(3) Πλίν. Φυσ. ἱστ. Βιβλ. ΚΒ', κεφ. 2. — Τάχ. Χρον. Βιβλ. ΙΔ'.

(1) Στράβ. Βιβλ. Ζ'. §. 3.

(2) Τοιαύτην ἀπόκρισιν εἶχον δώσει πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν.

(3) Τῇ σήμερον καλουμένη Ile de Saia.

(4) Τίτ. Λιβ. Βιβλ. ΑΖ', κεφ. 18.

ἄνδριαν ὑπερτέραν τῆς τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ. Καὶ ἡ Χιομάρχα δὲ ἦτο περιώνυμος διὰ τε τὴν ἀνδρίαν καὶ τὸ κάλλος· παρηκολούθησε τὸν σύζυγον αὐτῆς εἰς Ὀλυμπον, ὅπου διεσθονεν ὡς ἀνώτατος ἀρχηγὸς τὴν ἀμυναν τῶν ἰδίων συμπολιτῶν, καὶ μετὰ τὴν ἦτταν τοῦ γαλατικοῦ στρατοῦ ἔπειπεν εἰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων. Αἱ αἰχμάλωτοι ἀνετέθησαν εἰς τὰς φροντίδας κεντυρίωνος ἀκαϊάστου, ὅστις μὴ κατορθώσας νὰ δελεάσῃ ἄλλως τὴν ὡραίαν Χιομάρχην κατέφυγεν εἰς τὴν βίαν. Αὐτὴ δὲ ἀγανακτήσασα ὑπεσχέθη αὐτῷ πολὺ χρυσίον ἐὰν ἀπελευθέρου αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κεντυρίων ἐμελλε νὰ λάβῃ τὰ χρήματα κατ' ἰδίαν διότι ἐπώλει τὴν Χιομάρχην μυστικῶς, αὕτη προέτρεψε τοὺς δύο κομιστὰς γαλατικὰ ὁμιλήσασθαι νὰ φρονέωσιν αὐτόν. Τούτου δὲ φρονεθέντος ἔλαβε τὴν κεφαλὴν, περιεκάλυψεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἐνδύματος καὶ ἔδραμε πρὸς τὸν σύζυγον. Ὅτε δὲ ὁ Ὀρτιάγος ἦλθε πρὸς αὐτήν, ἔβριψε πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀχρείου εἰποῦσα· «Δὲν θὰ καυχήθῃσι ποτε δύο ἄνδρες ὅτι μὲ περιέθαλψαν. Ὁ Ὁλυβίος, ὅστις συνδιελέχθη μετ' αὐτῆς εἰς τὰς Σάρδεεις ἐθαύμασε καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ἀγχινοίαν καὶ τὴν ψυχικὴν ἀνδρίαν αὐτῆς.

Ἡ νίκη τῶν Ῥωμαίων ἠλλοίωσε τὰ ἔθη τῆς Γαλατίας, καὶ ταχέως αἱ Γαλλοελληνίδες ἠγάπησαν τὴν πολυτέλειαν· ἡ πορφύρα ἀντικατέστησε τὸν σάγον· ὁ χαρακτήρ ὅμως τῶν γυναικῶν ἐτήρησε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δραστηριότητα. Ἡ ἱστορία τῆς Κάμμας ἦν διηγεῖται ὁ Πλούταρχος, ἐχρησίμευσε τῷ καθ' ἡμᾶς Τυρρηνῷ ποιητῇ Μοντανέλλῃ ὡς ὑπόθεσις τραγωδίας, καθ' ἣν ἡ ὀνομαστὴ Κ. Ῥιστόρη, ἦν εἶδον ἐσχάτως ἐν Φλωρεντίᾳ ὑποκρινομένην τὴν Ιουδήθ, κατέκτησε καὶ νέας δάφνας.

Ἡ Κάμμα, νέη καὶ ὡραία ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος νυμφευθεῖσα τὸν τετράρχην Σινάτον, ἐνέπνευσε τοσοῦτον ἔρωτα πρὸς τινὰ συγγενὴ αὐτοῦ Σίνουρξ τοῦνομα, ὥστε καὶ νὰ δολοφονήσῃ αὐτὸν διενεθῇ ὁ ἔρως· ἐπειδὴ δὲ ἦτο καὶ πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς, εὐκόλῳ ἦτο ν' ἀποφύγῃ τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου· ἐκέρθησε δὲ ἐπιτιμείως καὶ τῶν συγγενῶν τῆς Κάμμας τὴν σύμπραξιν· αὕτη δὲ μὴ ἀντέχουσα πλέον εἰς τὰς ἀδιακόπους προτροπὰς καὶ πιέσεις τοῦ Σίνουρξ καὶ τῶν συγγενῶν, εἶπεν ὅτι συγκατατίθεται νὰ νυμφευθῇ αὐτόν καὶ νὰ λησμονήσῃ τὸ κακούργημα. Τὴν ἡμέραν δὲ τοῦ γάμου, κρατοῦσα κατὰ τὸ ἔθος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος φιάλην πλήρη οἴνου, ἐπορεύετο κατὰ πρῶτον σπονδὰς, ἔπειτα μετὰ ταῦτα ἐξ αὐτῆς καὶ προσέφερε τὸ λοιπὸν πρὸς τὸν Σίνουρξ, ὅστις ἐρρόφησεν αὐτό. Τότε ἡ ἱέρεια, ἀκτινοβολοῦσα ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ, ἔταίνε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν θεάν, καὶ ἀνεφώνησεν ἐνθόνως· «Εὐχαριστῶ σε, θεᾶ, ὅτι με ἤλπισας νὰ ἐκδικήσω ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ σου τὸν θύνατον τοῦ συζύγου μου, ἔνεκα ἐμοῦ δολοφονηθέντος. Ἦδη δὲ εἶμαι ἐτοίμη νὰ καταβῶ πρὸς αὐτόν εἰς τὸν ἄδην. Σὺ δὲ, Σίνουρξ, πάντων τῶν ἀνθρώπων κακουργότερε, εἰπέ πρὸς τοὺς περὶ σὲ νὰ σ' ἐτοιμάσωσι συνδόνην καὶ τάφον, διότι τοιοῦτον παστὸν σοὶ πα-

ρεσκεύασα. » Καὶ ὁρμήσασα ἐνηγκαλίσθη τὸ θυσιαστήριον, οὐδ' ἀφῆκε πλέον αὐτὸ μέχρι τελευτῆς. Ὁ ἀναγνώστης ἐνόησεν ὅτι ἡ φιάλη περιεῖχε θηλητήριον.

ΣΤ'.

Ἀνδρία τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλβετίας
καὶ τῶν Κίμβρων.

Ἐνῷ δὲ τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τῶν Γαλατῶν ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ελλάδα, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἰταλίαν, εἰσέβαλον πολλάκις εἰς τὴν χώραν αὐτῶν φοβερά στίφη, ἀγωνιζόμενα νὰ κατακτήσωσιν αὐτήν. Ἡ ἀξιολογότερα δὲ τῶν ἐπιδρομῶν τούτων ὑπῆρξεν ἡ τῶν Κίμβρων, οἵτινες ἐμειναν περὶ τοῦ Ῥήνου (1) εἰς τὴν Κιμβρικήν χερσόνησον καὶ εἰς τὴν παρακειμένην χώραν, καὶ ἐνωθέντες μετὰ τευτονικοῦ τινος ἔθνους συνεκρότησαν φοβερὸν στρατὸν ἐκ 300,000 ἀνδρῶν. Οἱ Κίμβροι καὶ οἱ Γεῦτονες, τοῦτο τὸ ὄνομα δίδεται αὐτοῖς συνήθως, ἔφερον μετ' ἐαυτῶν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἐπὶ ἀμαξῶν. Ἀναχωρήσαντες ἐκ τῶν παραλίων τῆς Βελτικῆς μετὰ τριετῆς ἐπιτυχίας καὶ δρώσεως εἰσέβαλλον εἰς τὰς ἑλβετικὰς κοιλάδας. Αἱ εἰς φυλαί αἱ ἀπαρτιζοῦσαι τὸν ἐν Ἑλβετίᾳ κατοικοῦντα γαλατικὸν λαὸν ἐνωθεῖσαι μετ' ἐκείνων ἐξέτειναν τὰς ἀρπαγὰς αὐτῶν μέχρι Γαλατίας καὶ μέχρι αὐτῆς τῆς Ἰσπανίας. Μόνος δὲ ὁ Μάριος κατώρθωσε νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν χείμαρρον. Ἐν Ἰθάτοις Σιζτίαις (Αἰζί) συνεκροτήθη μάχη, ἥτις ἐμελλεν ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τῆς Αὐστρίας. Καὶ πρῶτον μὲν συνεπλάκη ἡ τῶν Ἀμβρόνων ἑλβετικὴ φυλὴ (2) μετὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν λεγεῶνων· νικηθεῖσα δὲ κατέφυγεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τευτόνων, καταλείψασα τοῖς νικηταῖς τὰς ἀμαξάς· ἐφ' ὧν ἦσαν αἱ γυναῖκες καὶ ὁ θλασσορὸς αὐτῶν. Αὗται ὅμως ὀπλισθεῖσαι μετὰ πελέκεων καὶ ξιφῶν παρατάχθησαν πρὸ τῶν ἀμαξῶν, καὶ κατέφερον πληγὰς κατὰ τε τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν φυγάδων αὐτῶν· ὠνόμαζον προδότας· ἤραζον γενναίως τὰ γυμνά ἔφη, ἀπέσπων τὰς ἀπείδας τῶν Ῥωμαίων, μηδὲ ὡς ὑπεχώρουν τραυματιζόμεναι, ἀλλὰ καὶ κατακοπτόμεναι δὲν ὑπεχώρουν (3)· ἡ ἀνδρία τῶν γυναικῶν τούτων ἀνέττειλε τὴν καταδίωξιν, ὥστε μετὰ τῶν ἰδίων συζύγων κατέφυγον καὶ αὐταὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τευτόνων.

Μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Ἀμβροτευτόνων ὑπελείπετο τῷ Μάριω ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῶν Κίμβρων. Ὁ Μάριος καὶ ὁ Κάτουλος προσέβαλον αὐτοὺς κατὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πριδανού, καὶ μετὰ μακρὰν καὶ αἱματηρὰν μάχην ἀπηλλάγη ἡ Ἰταλία ἀπὸ τῶν τρομερῶν τούτων ξένων. Ἀμα ἰδοῦσαι αἱ γυναῖκες τῶν Κίμβρων ὅτι ἡ φυλὴ αὐτῶν ἠττήθη, ἐπεινθηρό-

(1) Πλούτ. ἐν β. Μαρίω. — Ἀμ' ἔρα, ἔραζον ἀλλελάζοντες· ἐν ταῖς μάχαις· πιθανῶς δὲ τοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα αὐτῶν.

(2) Τραῦματα καὶ διακοπὰς σημάτων ὑπομένουσαι, μέχρι τελευτῆς ἀτήτητος τοῖς θυμοῖς. Πλούτ. αὐτ.

φησαν καὶ ἐπέειλαν κήρυκας πρὸς τὸν ὑπατον ζητοῦσαι, ὅπως σωθῶσιν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν στρατιωτῶν, νὰ παραδοθῶσιν αἰχμάλωτοι εἰς τὰς ἱερείας περὶ ὧν εἶχον ἀκούσει ὅτε ὑπερέβησαν τὰς Ἀλπεῖς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ αἵτησις ἀπερρίφθη προσέτιμησαν τῇ αἰσχύνῃ τοὺς ἐκ τοῦ πολέμου κινδύνους, καὶ παραταχθεῖσαι ὀπισθεν τῶν ἀμαζῶν μετὰ τῶσαύτης ἀνδρίας ἠγωνίσαντο, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ νικηταὶ ἐξεπλάγησαν ὅτε δὲ εἶδον ὅτι οἱ στρατιῶται ἐσπάζον τὰς αἰχμαλώτους καὶ ἐνέπηγον τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐπὶ λογγίων, μὴ ἀνεχόμενοι νὰ παραδώσωσιν εἰς τοιαύτην ὕβριν τὰ πτώματα αὐτῶν, αἱ μὲν νύτοκτονήθησαν, αἱ δὲ ἀπέκτειναν διὰ πλείονος τὰς συντρόφους αὐτῶν, ἅλ' αἱ ἀπαγχονίσθησαν διὰ τῶν λωρῶν τῶν ἀμαζῶν, καὶ ἅλ' αἱ ἐρρίφθησαν ὑπὸ τοῖς πόδας τῶν ἵππων ἢ τὰ κέρατα τῶν βοῶν. Αἱ δὲ μύτερες ἵνα σώσωσι τὰ ἴδια τέκνα ἀπὸ τῆς δουλείας ἀπέπνιγον αὐτά.

Ἡ ἡττα τῶν Ἑλβετῶν καὶ τῶν Κίμβρων προανήγγελλε τὴν τύχην τῶν γαλατικῶν φυλῶν. Ἡ ἀχαλίνωτος ἀνδρία καὶ τὸ φιλοτάραχον αὐτῶν ταχέως θὰ ὑπέκυπτον εἰς τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν πολιτικὴν ἐμπειρίαν ὁ Καῖσαρ κατακτήσας τὴν Γαλατίαν, συνέδεσεν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰταλίας καὶ μετὰ τοῦ λατινικοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ σήμερον δὲ μετὰ τῶν αἰῶνων οἱ μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Γαλατίας δεσμοὶ εἰσὶ τοιοῦτοι, ὥστε ἐν μὲν Παρισίῳ βασιλεύει ἰταλικὴ δυναστεία, οἱ δὲ ἀπόγονοι τῶν πρώτων κατακτητῶν τῆς Ῥώμης συνέμιξαν τὸ ἴδιον αἷμα πρὸς τὸ τῶν Ἰταλῶν κατὰ τὰ ἐνδοξὰ πεδία τοῦ Παλαιστρου, τοῦ Μοντεβέλλου, τῆς Μαγιέντης καὶ τοῦ Σολφερίνου. Αὐτοὶ δὲ οἱ Λατῖνοι, σχίσαντες τὰς συνθήκας τοῦ 1815 ἔτους, ἐπανελάβον ἐν τῇ Δύσει τὴν θέσιν τὴν ἀρμόζουσαν εἰς φυλὴν πρώτην λαβοῦσαν παρὰ τῆς Ἑλλάδος τὸ εὐεργέτημα τοῦ πολιτισμοῦ, καθιέρωσαν νέαν ἐποχὴν διὰ τῆς εἰς Συρίαν ἐκστρατείας. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονήσωμεν ὅτι δύο ἄλλοι λαοί, καταγόμενοι ὡς καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῶν Πελασγῶν ἐπευφήμησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τοὺς θριάμβους αὐτῶν κατὰ τῶν βαρβάρων (1), καὶ ὡς αὐγὴν πολιτικῆς ἐλευθερίας ἠσπασθήσαν. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀλβανοὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἰταλικὴ χερσὸν ἡσυχάζει ἀπὸ τῶν Ἀλπεων μέχρι τοῦ Ἀδρίου, θέλει σημεῖν καὶ ἡ τελευταία ὥρα τῆς βαρβαρότητος κατὰ τὴν ἀνατολικὴν χερσόνησον, ἀπὸ τῶν χιονοσκεπῶν κορυφῶν τῶν Καρπαθίων μέχρι τῶν περηνῶν καὶ χρυσαυγῶν παραλίων τῆς Ῥόδου καὶ τῆς Λέσβου.

ΑΔΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ.

(1) Οἱ Ἰταλοὶ ἐνομόζουσι βαρβάρους τοὺς Αὐστριακοὺς, ὡς ἀπειθόνους λαὸν μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀρχαῖον πολιτισμόν. Οἱ κατ' ἔτος ἐν Αὐγούστῃ καὶ ἐν Βενετίᾳ παρ' αὐτῶν διατασσόμενοι φόναι κατὰ τὴν τελευταίαν καταγῆν, δὲν ἐμετρίσαν ἐπομένως τὴν σημασίαν ἣτις δίδεται παρὰ τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν λέξιν barbari.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

—οοο—

ΔΙΚΗ ΕΝ ΣΥΡΙΑ. Ἡ ἐν Μασσαλίᾳ Σημαφόρος περιέχει τὴν περιγραφὴν δικαστικῆς τινος συνεδριάσεως, γενομένης ἐν Βηρυτῷ τὴν 4 Δεκεμβρίου 1860, εἰς ἣν παρευρέθη ἀδεία τοῦ Ἀχμέτ-πασα ὁ περιγράφων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνεδρίασις οὐδεμίαν ἔχει ὁμοιότητα πρὸς τὰς τῶν ἡμετέρων δικαστηρίων, περιέργον ἐνομίσταμεν τὴν μετάφρασιν καὶ δημοσιευσιν τῆς ἐκθέσεως.

« Ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων εἶναι ἐπιμήκης, ἔχουσα 15 μὲν μέτρους 6 δὲ πλάτους μέτρα, καὶ ὁτιῶν μεγάλα παράθυρα μετὰ παραπετασμάτων κατὰ τὸ εὐρωπαϊκόν, ὑπὲρ τὰ ὅποις ὑπάρχουσιν ἄλλα μικρότερα ἀλλὰ στρογγύλα, ὅλους ἔχοντα χρωματιστούς.

« Καὶ πρὸς τὸ βάθος μὲν κεῖται μέγα ἀνάκλιντρον ἐκ δεξιῶν δὲ καὶ ἀριστερῶν δυο διπλὰ θρανία, καὶ μετ' αὐτὰ πολλοὶ ἄλλοι θράνοι. Ἀντικρὺ τοῦ ἀνάκλιντρον καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐτεθησαν θρανία τὰ μὲν διὰ τοὺς μάρτυρας καὶ τοὺς ὑποδίκους, τὰ δὲ διὰ τοὺς θεατὰς. Ἐκ δεξιῶν, ἐν μέσῳ τῆς αἵθουσας, παρὰ τὴν εἴσοδον, κεῖται τράπεζα πράσινον ἔχουσα ἐπικάλυμμα, ὀπισθεν τῆς ὁποίας κάθηνται οἱ γραμματεῖς καὶ ὁ ἀνακριτής. ἔχοντες πρὸ αὐτῶν μὲν μέγαν σωρὸν ἐγγράφων, ὑπὸ τὴν τράπεζαν δὲ σάκκους λευκοὺς πλήρεις βιβλίων καὶ καταστίχων. Ἀπέναντι τῆς τραπέζης ταύτης κεῖται ἄλλη τράπεζα, πράσινον ὡσαύτως ἔχουσα τὸ ἐπικάλυμμα, παρὰ τὴν ὁποίαν κάθηνται οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν δυνάμεων.

« Ἰδοὺ δὲ καὶ οἱ δικασταί. Εἰς τὸ ἀνάκλιντρον κάθεται ὁ μουφτής Χερουάν ἐφένδης, ἐλθὼν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τοῦ Φουάτ-πασα. ἔχει ἡλικίαν 35 ἐτῶν, ὀφθαλμοὺς μέλανας καὶ ζωρούς, ὠραιότατην κεφαλὴν καὶ γένειον κατὰμυρον. Ὁ κεφαλόδεσμος αὐτοῦ εἶναι λευκός, καὶ πράσινον τὸ χειριδωτὸν ἐνδυμᾶ του. Κάθεται δὲ τουρκιστί, σταυροπόδης, καὶ ἀμφιταλαντεύεται ἀδικοκῶς.

« Ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ κάθεται τῆς Βηρυτοῦ ὁ μουφτής, Ἀχμέτ ὁ Τριπολίτης, αὐτὸς ἐκεῖνος ὅστις ἤρνηθη νὰ υπογράψῃ τὴν ἀπόφασιν τὴν καταδικάζουσαν ἄνευ ἀποδείξεων εἰς θάνατον, τὸν ταιλαιπωρὸν χριστιανὸν τὸν καρατομηθέντα τὴν 23 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου. Εἰς τὸ ἐξ ἀριστερῶν διπλοῦν θρανίον κάθεται ὁ διοικητὴς Βηρυτοῦ, ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου (ὁ ἀληθὴς εἶναι ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μουφτής), ἐξ ἀριστερῶν τοῦ διοικητοῦ ὁ Ἀδρσεφένδης, καὶ παρ' αὐτῷ τοῦρκός τις συνταγματάρχης, εἰς δὲ τὸ ἐκ δεξιῶν διπλοῦν θρανίον ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατευμάτων τῆς Βηρυτοῦ ὁ Τσουζιφένδης εἶναι ἀνακριτής.

« Τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ μεσημβρίαν κηρύττεται ἡ ἐναρκῆσις τῆς δίκης. (Συγχρόνως φέρουσιν εἰς τὸν μουφτὴν Ἀχμέτ μακρὸν τσιμπούκιον, ὃ